

Uzasadnienie

Pismem z dnia 12 stycznia 2021 r. A. B. złożył skargę na radcę prawnego P. K., wskazując, że żąda gruntownego zbadania rzekomo udzielonej pomocy prawnej przez radcę prawnego P. K., którego - jak twierdzi - na oczy nie widział i nie udzielił mu żadnej pomocy prawnej.

Postanowieniem z dnia 7 października 2021r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wszczął dochodzenie w sprawie możliwości popełnienia przewinienia dyscyplinarnego polegającego na naruszeniu zasad etyki zawodowej, a to art. 6 oraz art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w zw. z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, z uwagi na brak należytego świadczenia pomocy prawnej dla klienta A. B. poprzez brak kontaktu z klientem, a także brak poinformowania go o podjętych działaniach w sprawie toczącej się na skutek zażalenia złożonego przez klienta na postanowienie zatwierdzone przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej (...) w dniu 22 lutego 2020 r. w sprawie (...) o odmowie wszczęcia śledztwa.

W dniu 10 listopada 2021 r. radca prawny został przesłuchany przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, K. S.. Radca prawny zeznał, że w czasie, kiedy był pełnomocnikiem z urzędu dla Pana B., to A. B. kontaktował się z nim co najmniej dwukrotnie telefonicznie. Nie prosił, żeby radca prawny stawił się osobiście w Zakładzie Karnym. Nie zgłaszał chęci bezpośredniego spotkania z radcą prawnym. Wskazywał jedynie, że jeżeli radca prawny będzie miał jakieś wątpliwości, to wtedy żeby się z nim kontaktował. Radca prawny nie otrzymał od Klienta żadnej korespondencji pisemnej. Klient nie dawał żadnych instrukcji, co do zgłoszenia nowych wniosków dowodowych. Materiał dowodowy był jasny i klarowny, stąd też radca prawny nie widział potrzeby zgłoszenia wniosków dowodowych. Klient nie zgłaszał żadnych wątpliwości. Robił wrażenie człowieka bardzo zorientowanego w swoich prawach i żądaniach.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2021 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego umorzył postępowanie z powodu znikomej społecznej szkodliwości czynu. Jak wskazał Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, radca prawny P. K. jako pełnomocnik z urzędu Pana A. B. podjął następujące działania na rzecz Klienta: rozmowa telefoniczna z Klientem (co najmniej dwie rozmowy), zapoznanie się z aktami postępowania w sprawie zażalenia na postanowienie zatwierdzone przez Prokuratora Prokuratury Rejonowej (...) w dniu 22 lutego 2020 r. w sprawie (...) o odmowie wszczęcia śledztwa, a także stawiennictwo na terminie posiedzenia wyznaczonego przez Sąd Rejonowy (...) w dniu 15 lipca 2020 r., na którym podtrzymał wywiedzione przez Pana A. B. zażalenie. Przez okres świadczenia pomocy prawnej jako pełnomocnik z urzędu było również dostępny dla Klienta tj. Pana A. B., który znał dane adresowe i telefoniczne pełnomocnika, a także podejmował z nim kontakt. Przez okres świadczenia pomocy prawnej jako pełnomocnik z urzędu było również dostępny dla Klienta tj. Pana A. B., który znał dane adresowe i telefoniczne pełnomocnika, a także podejmował z nim kontakt. Nie można zatem twierdzić, że radca prawny P. K. nie udzielił Skarżącemu pomocy prawnej. Na rzecz Pana A. B. były podejmowane czynności zgodne z jego interesem w tym m.in. podtrzymanie wywiedzionego zażalenia, a także reprezentowanie Klienta na terminie posiedzenia.

Zgodnie z art. 17 § 1 pkt. 3 k.p.k. nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza gdy społeczna szkodliwość czynu jest znikoma. W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we W. biorąc pod uwagę materiał dowody zgromadzony w aktach sprawy należy uznać, że radca prawny P. K. popełnił czyn sprzeczny z zasadami etyki zawodowej, gdyż nie spotkał się osobiście z Klientem A. B. oraz nie skierował do niego żadnego pisma w sprawie. Jednakże w tym zakresie działał w przeświadczeniu, że Klient takiego spotkania od niego nie wymaga, gdyż prosił o kontakt wyłącznie wtedy, gdy pełnomocnik miałby wątpliwości w związku z prowadzoną sprawą. Nadto po zapoznaniu się z aktami postępowania pełnomocnik nie miał żadnych wątpliwości, co do prowadzonej sprawy, a zgromadzony materiał dowody był w jego ocenie jasny i klarowny. Dodatkowo nie można tracić z pola widzenia, że wyznaczenie w sprawie radcy prawnego P. K. nastąpiło w okresie pandemii (...)19, gdzie ograniczenie kontaktów osobistych jest jedynym z zaleceń koniecznych w walce z epidemią. Pełnomocnik podjął działania w imieniu Klienta polegające na stawiennictwie na terminie rozprawy, a także poparł jego dotychczasowe stanowisko w sprawie. Od orzeczenia zapadłego w dniu 15 lipca 2021 r. Klientowi nie przysługiwał żaden środek odwoławczy. Dodatkowo zwrócić

należy uwagę, że odmowa wszczęcia śledztwa nie zamyka Klientowi dochodzenia roszczeń, w przypadku nowych wniosków dowodowych zgłoszonych w ewentualnym kolejnym zawiadomieniu skierowanym do Prokuratury.

A. B. zaskarżył powyższe postanowienie odwołaniem z dnia 30 grudnia 2021 r., w którym wskazał, że do żadnego radcy prawnego i adwokata z urzędu nie wykonuje telefonów od 2012r. i nie przeprowadzał z radcą prawnym dwóch rozmów. Jednocześnie wniósł o priorytetowe przeproszenie za pomówienie o rzekomych rozmowach telefonicznych, których nie było.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 64 ustawy o radcach prawnych radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.

Stosownie do § 20 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego (dalej: (...)), po ustanowieniu pełnomocnikiem lub obrońcą z urzędu w danej sprawie wyznaczony radca prawny powinien niezwłocznie zapoznać się z aktami sprawy, w szczególności w celu sprawdzenia, czy w sprawie nie biegną terminy do podjęcia czynności procesowych, a także rozstrzygnięcia, czy nie zachodzą okoliczności uzasadniające złożenie wniosku o zwolnienie z obowiązku prowadzenia sprawy, oraz zawiadomić o swoim ustanowieniu osobę, dla której został ustanowiony pełnomocnikiem lub obrońcą z urzędu i skontaktować się z nią.

Jak stanowi natomiast § 22 Regulaminu, świadcząc pomoc prawną z urzędu, radca prawny ma obowiązek zapewnić osobie, dla której został ustanowiony pełnomocnikiem lub obrońcą z urzędu, możliwość kontaktu, w tym osobistego, poprzez wskazanie kontaktowego numeru telefonu i czasu, w którym zazwyczaj jest pod tym numerem dostępny oraz umożliwienie kontaktu osobistego w miejscu zapewniającym poufność.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego poprawnie ustalił stan faktyczny przedmiotowej sprawy. Zeznania radcy prawnego P. K. były spójne, logiczne i korelowały z przedłożonymi w sprawie dokumentami. Stosownie do poczynionych ustaleń, Skarżący sam skontaktował się z radcą prawnym jeszcze przed otrzymaniem przez radcę prawnego zarządzenia o wyznaczeniu pełnomocnika z urzędu. Radca prawny nie miał możliwości oddzwonienia do Skarżącego, gdyż ten był osadzony w Zakładzie Karnym w K.. Podczas rozmów telefonicznych Skarżący nie zgłaszał wątpliwości dotyczących sprawy, nie prosił o bezpośrednie spotkanie ani nie wskazywał na konieczność złożenia dalszych wniosków dowodowych w sprawie.

Radca prawny zapoznał się z aktami sprawy, a Skarżący znał jego tożsamość i dysponował numerem telefonu, w związku z czym uznać należało, że nie uchybił obowiązkom z § 20 Regulaminu.

Odnosząc się natomiast do § 22 Regulaminu, wskazać należy, że nakłada on na radcę prawnego obowiązek zapewnienia klientowi możliwości kontaktu, w tym osobistego, a nie bezwzględny obowiązek organizacji spotkania. Okoliczności niniejszej sprawy nie wskazują, aby w sprawie zachodziła konieczność bezpośredniego spotkania, Skarżący nie zgłaszał również takiej potrzeby. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt przebywania przez Skarżącego w Zakładzie Karnym, jak i stan epidemii obowiązujący w czasie, w którym miały miejsce opisywane zdarzenia, na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie Sądu, mając na względzie ustalony przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego stan faktyczny, zasadne byłoby wręcz umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. (a nie pkt 3, jak wskazano w postanowieniu o umorzeniu dochodzenia) w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, gdyż czyn radcy prawnego nie zawierał znamion przewinienia dyscyplinarnego.

Odwołanie Skarżącego nie zawierało zarzutów, które uzasadniałyby uchylenie postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego. Skarżący zarzucił radcy prawnemu P. K. fałszywe zeznania w przedmiocie faktu przeprowadzenia rozmów telefonicznych. Zarzut sprowadzał się do kwestionowania poczynionych przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego ustaleń faktycznych. Jak stanowi jednak art. 438 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, orzeczenie ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia. Zauważyć należy, że nawet w przypadku jednoznacznego stwierdzenia braku podjęcia kontaktu radcy prawnego ze Skarżącym, ustalenie takie nie miałoby wpływu na rozstrzygnięcie. Kontakt telefoniczny nie był bowiem możliwy, gdyż Skarżący przebywał w Zakładzie Karnym, dane kontaktowe radcy prawnego były powszechnie dostępne w Zakładzie Karnym, a radca prawny uczynił zadość wszelkim możliwym do spełnienia obowiązkom.

W świetle poczynionych wyżej ustaleń Okręgowy Sąd Dyscyplinarny doszedł do przekonania, że należy utrzymać w mocy postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych we W. z dnia 10 grudnia 2021 r. o sygn. akt RD 27/21 o umorzeniu postępowania na podstawie art. 437 § 1 w zw. z art. 465 § 1 i 2 k.p.k. i art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych.

Ze względu na powyższe należało orzec, jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy o radcach prawnych mając na względzie, że nie zostało wydane orzeczenie o ukaraniu.

Pouczenie:

Niniejsze postanowienie jest prawomocne i ostateczne, bowiem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych we W., w niniejszej sprawie działał jako organ II instancji i dlatego stosownie do treści art. 426 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ oraz stosownie do treści art. 70² ust. 1a ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych od niniejszego postanowienia nie przysługuje żaden środek odwoławczy.